

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๐๔๖๕๐

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอรื้อการงดหรือลดค่าปรับ

เรียน

อ้างถึง

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า กรมฯ ได้จัดซื้อรถบรรทุก (ดีเซล) ขับเคลื่อน ๔ ล้อ (๔ ประตู) ติดตั้งหลังคาเหล็ก พร้อมติดเกราะป้องกันกระสุนและสะเก็ดระเบิด ยี่ห้อ TOYOTA รุ่น HILUX REVO ๔x๔ DOUBLE CAB ๒.๘ High MT จำนวน ๑๐ คัน ๆ ละ ๒,๙๕๙,๐๐๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๒๙,๕๙๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท ตามสัญญาเลขที่ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ กำหนดส่งมอบภายในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ ต่อมาบริษัท ได้มีหนังสือของดหรือลดค่าปรับ โดยระบุว่า เหตุการณ์ล่าช้าเกิดจากปัญหาการโจมตีของกบฏฮูตี และการขโมยสินค้าจากเรือพาณิชย์ไม่สามารถเดินเรือ ผ่านคลองสุเอซและทะเลแดงได้ เรือพาณิชย์จึงต้องเปลี่ยนเส้นทางไปเดินเรือรอบแหลมกู๊ดโฮปในแอฟริกาใต้ ส่งผลให้ระยะเวลาเดินเรือเพิ่มขึ้น ๒๘ วัน ประกอบกับบริษัท ได้มีการสั่งซื้อแผ่นเหล็ก Armox Advance ขนาด ๗ มม. จากบริษัท SSAB ประเทศสวีเดน ตามใบสั่งซื้อสินค้า PO เลขที่ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ซึ่งบริษัท SSAB ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ทันที เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ ที่ให้บริการสนับสนุนวงเงินการค้ากับบริษัท มีกำหนดเงื่อนไขในการเปิดตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ LC (Letter of credit) ว่า จะสามารถดำเนินการได้เมื่อบริษัท ได้ลงนามในสัญญากับกรมฯ ทั้งนี้ บริษัท ได้มีการลงนามในสัญญากับกรมฯ ในวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นการดำเนินการ สั่งซื้อแผ่นเหล็กที่จะนำมาใช้ประกอบเป็นรถยนต์หุ้มเกราะติดตั้งหลังคาเหล็ก พร้อมติดเกราะป้องกันกระสุน และสะเก็ดระเบิด ก่อนลงนามในสัญญาและเหตุการณ์ดังกล่าว เนื่องจากเหตุการณ์การโจมตีของกบฏฮูตี การขโมยสินค้าจากเรือพาณิชย์ในทะเลแดง และปัญหาการสู้รบระหว่างอิสราเอลและปาเลสไตน์ ส่งผลกระทบ ต่อการเดินเรือของบริษัทผู้จำหน่ายในประเทศสวีเดน และเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว กรมฯ จึงขอหารื้อดังนี้

๑. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว ถือว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่จะสามารถงดหรือลดค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง (๒) ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. การดำเนินการสั่งซื้อแผ่นเหล็กที่จะนำมาใช้ประกอบเป็นรถบรรทุกฯ ก่อนลงนามในสัญญา จากเหตุการณ์ดังกล่าว แต่ติดปัญหาจากธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการสนับสนุนวงเงินการค้ากับบริษัท ถือว่า บริษัท ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วหรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญา หรือข้อตกลง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง เฉพาะในกรณี ดังต่อไปนี้ (๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ (๒) เหตุสุดวิสัย (๓) เหตุเกิดจาก พฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย (๔) เหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” ประกอบกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๒ กำหนดว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ตามมาตรา ๑๐๒ ในกรณีที่มีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือเหตุสุดวิสัย หรือเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายหรือเหตุอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถส่งมอบสิ่งของหรืองานตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญาได้ ให้หน่วยงานของรัฐระบุไว้ในสัญญาหรือข้อตกลงกำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐ ทราบภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลงหรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากมิได้แจ้ง ภายในเวลาที่กำหนด คู่สัญญาจะยกมากล่าวอ้างเพื่อของดหรือลดค่าปรับ หรือขอขยายเวลาในภายหลังมิได้ เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือหน่วยงานของรัฐทราบอยู่แล้วตั้งแต่ต้น” จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว การพิจารณางดหรือลดค่าปรับ ให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงจะพิจารณาได้จาก ๓ เหตุ ได้แก่ (๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องจากหน่วยงานรัฐ ซึ่งหมายถึงความผิดหรือความบกพร่อง ของหน่วยงานรัฐนั้น จะต้องเป็นผลกระทบโดยตรงที่ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาได้ (๒) เหตุสุดวิสัย หมายความว่า เหตุสุดวิสัย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ ซึ่งบัญญัติ หลักการของเหตุสุดวิสัยไว้ว่า “เหตุสุดวิสัย หมายความว่า เหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็ดี จะให้ผลพิบัติก็ดี เป็นเหตุไม่อาจป้องกันได้ แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบ หรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้น จะได้จัดการระมัดระวัง ตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะ และภาวะเช่นนั้น” และ (๓) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่ง อันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย โดยเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ตราบใดการชำระหนี้กันยังมิได้กระทำลงเพราะพฤติการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ ตราบนั้นลูกหนี้ยังหาได้ชื่อว่าผิดนัดไม่” ทั้งนี้ เหตุดังกล่าวต้องมีส่วนสัมพันธ์และมีผลกระทบโดยตรง กับงานตามสัญญาและเป็นเหตุให้ผู้รับจ้างหรือผู้ขายไม่สามารถส่งมอบสินค้าได้ทันตามกำหนดระยะเวลาในสัญญา โดยหลักการพิจารณาตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๘๒ นั้น สามารถแบ่งได้เป็น ๒ กรณี กล่าวคือ การงดหรือลดค่าปรับ จะเป็นการพิจารณาอนุมัติให้ในเวลาที่ยังไม่ล่วงเลยกำหนดระยะเวลาตามสัญญาหรือข้อตกลงไปแล้ว และเป็นกรณี ที่มีค่าปรับเกิดขึ้นแล้ว ส่วนอีกกรณีหนึ่ง คือ การขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง จะเป็นการพิจารณา อนุมัติให้ก่อนที่จะครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญาและค่าปรับยังไม่เกิดขึ้น

๒. กรณีข้อหาข้อ ๑ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรม ได้จัดซื้อรถบรรทุก (ดีเซล) ขับเคลื่อน ๔ ล้อ (๔ ประตู) ติดตั้งหลังคาเหล็ก พร้อมติดเกราะป้องกันกระสุนและสะเก็ดระเบิด ยี่ห้อ TOYOTA รุ่น HILUX REVO ๔x๔ DOUBLE CAB ๒.๘ High MT จำนวน ๑๐ คัน ในวงเงินจำนวน ๒๙,๕๙๐,๐๐๐ บาท

กับบริษัท ตามสัญญาเลขที่ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗
กำหนดส่งมอบวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ ต่อมาบริษัท ได้มีหนังสือของดหรือลดค่าปรับ เนื่องจากปัญหา
การโจมตีของกบฏฮูตี และการขโมยสินค้าจากเรือพาณิชย์ไม่สามารถเดินเรือผ่านคลองสุเอซและทะเลแดงได้
เรือพาณิชย์จึงต้องเปลี่ยนเส้นทางไปเดินเรือรอบแหลมกู๊ดโฮปในแอฟริกาใต้ ส่งผลให้ระยะเวลาเดินเรือขนส่ง
เพิ่มขึ้นจำนวน ๒๘ วัน จึงถือเป็นเหตุสุดวิสัย ตามนัยพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง (๒) ซึ่งกรมฯ
สามารถนำมาพิจารณาประกอบการใช้ดุลพินิจในการงดหรือลดค่าปรับให้แก่บริษัท ได้ ตามจำนวนวัน
ที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง

๓. กรณีข้อหาหรือ ๒ การดำเนินการสั่งซื้อแผ่นเหล็กที่จะนำมาใช้ประกอบเป็นรถบรรทุกฯ
ก่อนลงนามในสัญญาจากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้น แต่ติดปัญหาจากธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการสนับสนุน
วงเงินการค้ากับบริษัท ถือว่า บริษัท ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วหรือไม่ อย่างไร นั้น
เป็นประเด็นการดำเนินการก่อนการลงนามในสัญญา ซึ่งมีไต่ประเด็นในการบริหารสัญญา ดังนั้น จึงไม่มีประเด็น
ที่คณะกรรมการวินิจฉัยจะต้องพิจารณาแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเซีย มงคลวนิช)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th